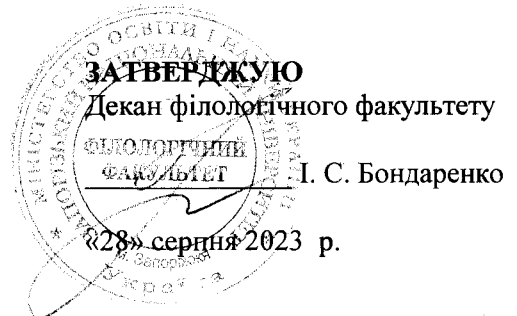

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ КРИТИКИ

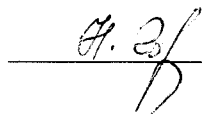
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки магістра
очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійна програма Початкова освіта

**Укладач : Горбач Наталія Вікторівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української літератури**

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри української літератури

Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.
Завідувач кафедри української літератури

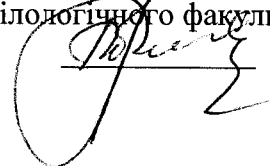
 Н. В. Горбач

Гарант освітньо-професійної програми

 Л. О. Сущенко

Ухвалено науково-методичною радою
філологічного факультету

Протокол №1 від «5» вересня 2023 р.
Голова науково-методичної ради
філологічного факультету

 І. Л. Мацегора

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти,	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Нормативна	
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність 035 Філологія	Рік підготовки:	
	Спеціалізація 035.01 Українська мова і література	1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: – 2 год	Рівень вищої освіти: магістерський	10 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Історія української літературної критики» є активізація діяльності науково-дослідної роботи студентів. Літературна критика є специфічним різновидом творчої діяльності і поряд з історією літератури, теорією літератури є складовою літературознавства. Вона опосередковує функціонування літератури в суспільстві, рефлексію кожної людини з приводу художніх явищ. Освоєння курсу історії літературної критики передбачає актуалізацію міжпредметних зв'язків всього гуманітарного циклу, вимагаючи пильної уваги до руху національної преси і до характеру державної цензури.

Основні завдання курсу полягають у відтворенні цілісної картини становлення, формування і розвитку літературної критики як органічної частини літературного процесу; виявленні внутрішньої логіки розвитку літературної критики, роль критики в художній культурі суспільства; формуванні у студентів навичок аналізу мистецьких явищ, вироблення практичних вмінь здійснювати критичну діяльність, формування історизму мислення.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетентностей):

знати:

- предмет, завдання, роль курсу в системі літературознавства;
- систему жанрів літературної критики, методи і критерії оцінки твору;
- періодизацію української літературної критики, її передумови і особливості зародження, становлення, стан і функціонування у різні періоди;
- сучасний стан української літературної критики, особливості розвитку сучасного літературного процесу і ролі критики в цей період.

вміти:

- аналізувати явища художньої літератури, давати їм критичну оцінку на основі критеріїв-передумов та критеріїв-прикмет;
- самостійно створювати різні за жанровими формами твори літературно-художньої критики.
- вільно володіти логіко-понятійним апаратом, термінами, даними літературознавства, цитатами художніх творів.

Міждисциплінарні зв'язки

Курс «Історія української літературної критики» тісно пов'язаний з курсом давньої української літератури, історії української літератури XIX століття, історії української літератури XX століття; із курсом теорії літератури.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Розвиток української літературної критики від зародження до початку XX століття

Тема 1. Специфіка літературної критики. Літературна критика в системі мистецтва. Функції мистецтва: естетична, пізнавальна, ігрова, виховна. Сутність літературної критики. Критика користується різними формами текстів: коментар до авторського твору, діалог з автором, відстеження певних нових тенденцій, обробка поточного матеріалу. Параметри літературно-художньої критики. Види критики за різноманітними параметрами. Три основних складових критики: публіцистичність, філологічність, інформативність. Герменевтика як різновид літературної критики.

Тема 2. Методи і критерії оцінки художніх явищ. Стадії критичного аналізу. Процес критичного пізнання й відтворення можна поділити на п'ять стадій: сприйняття об'єкта, осмислення зібраного фактажу, з'ясування жанрової форми критики, написання, редагування написаного матеріалу. Методи досліджень в літературознавстві і критиці: біографічний, психоаналіз, структурний метод, семіотичний, формальний, історико-генетичний та історико-порівняльний, історико-функціональний, інтертекстуальний, герменевтичний, феноменологічний, аксіологічний, феміністична критика та гендерні дослідження. Проблеми визначення критеріїв оцінки художніх явищ: критерії передумови оцінки художності літературних творів і критерії-прикмети художньої майстерності. Змістові критерії: гуманістична ідейність, правдивість і глибина відображення дослідження життя. Системно-цілісна організація художнього твору: поняття системності, цілісності, органічності літературного твору, оптимальна організація твору, повнота освоєння теми, внутрішня організація художнього твору. Науковий проект «Критерії високої поезії».

Тема 3. Стан і функціонування української літературної критики 40-50-х років XIX ст. Конкретно-історичне підґрунтя і вияви естетичної свідомості. Українські альманахи і періодика 40-х років. Внесок харківської школи романтиків у розвиток української літературної критики. М.Костомаров-критик. Творчість Т.Шевченка як ферментуючий фактор критичної думки і переосмислення критеріїв оцінки художніх явищ. Елементи літературно-критичних суджень у творчості членів «Руської трійці».

Тема 4. Жанрові особливості літературно-художньої критики. Специфіка літературно-критичних жанрів та їх класифікація. Жанр залежить від таких факторів: вибір об'єкта аналізу, завдання, яке ставить перед собою автор, адресат, засоби критичних комунікацій та обсяг матеріалу. Поділ критики на «закриту» та «відкриту». Рецензія як основний літературно-критичний жанр, види рецензій. Орієнтовний план рецензії художніх творів. Орієнтовний план

рецензії наукових творів. Монографія, літературно-критичний нарис та портрет. Стаття: оглядова, полемічна, проблемна.

Тема 5. Літературно-критична діяльність П.Куліша. Початок літературно-критичної діяльності П.Куліша, витоки його літературного критицизму. Місце і роль П.Куліша в літературно-критичній думці 40-50-х рр. XIX ст.: «Об отношении малороссийской словесности к общерусской», «Взгляд на малороссийскую словесность по случаю выхода в свет книжки «Народні оповідання» Марка Вовчка», «Григорій Квітка і його повісті», «Слово до громади. Погляд на українську словесність». Літературно-критичні статті П.Куліша часів «Основи»: «Характер и задачи украинской критики», «Казки і байки з сусідньої хатки, перелицьовані і скомпоновані Придніпрянцем», «Простонародність в українській словесності». Варшавський період і часи «Хутірної поезії». Аналіз праці П.Куліша «Хутірська філософія і віддалена од світу поезія».

Тема 6. Стан і перспективи української літературної критики. Стан сучасної української критики. Фактори впливу на формування сучасної критики: радикальна переоцінка ідеологічний вимог, вільна і нерегульована зустріч української філології з іноземною, вибух «заарештованої» упродовж тривалого часу творчої енергії у всіх сферах інтелектуального і мистецького життя. Специфічні ознаки сучасної критики. Здобутки і втрати літературної критики XX століття. Дожовтнева історія розвитку критичних розробок Т.Шевченка, Лесі Українки, П.Куліша, І.Франка. Генерація критиків першого пореволюційного десятиліття. Українська критика періоду «хрущовської відлиги». Критичний доробок українського зарубіжжя. Особливості розвитку сучасної літературної критики та її перспективи. Високопрофесійна критика таких напрямків: психокритика, міфокритика, філологічна (моноцентрична). Три вікові групи сьогоденних критиків.

Тема 7. Літературно-критична діяльність І.Франка. Ранній період творчості. Полемічна стаття «Література, її завдання і найважливіші ціхи». Літературно-критична діяльність 80-90-х рр. Трактат «Із секретів поетичної творчості», стаття «Леся Українка». Формулювання «методу літературної критики» у статті «Слово про критику». Диференціювання І.Франком таких термінів як «соціальна критика», «літературна критика», «наукова критика». Роль І.Франка в українсько-польських літературних взаєминах.

Розділ 2. Літературна критика XX – початку XXI ст.

Тема 8. Літературна критика кінця XIX – початку XX ст. Початки феміністичного дискурсу на рубежі XIX – XX ст. (Н.Кобринська, О.Кобилянська, Леся Українка). М.Євшан – літературний критик: засадничі уваги; літературні характеристики; оглядові матеріали. Письменницька критика межі XIX-XX століть: значення творчості М.Коцюбинського для розвитку літературної критики в Україні, характер літературного критицизму Лесі Українки, місце О.Маковея в літературному житті України, вплив творчості В.Стефаника на оновлення літературної критики.

Тема 9. Розвиток літературної критичної думки на Україні початку – I половини XX ст. Стан українського літературознавства і критики початку і першої половини XX ст. Основним осередком розвитку літературно-критичної думки в цей час був історико-філологічний відділ Всеукраїнської Академії наук. Боротьба генерацій початку XX ст. Микола Євшан і Сергій Єфремов – два полюси дискусії щодо розвитку літературної критики. Літературні дискусії I половини XX ст.: дискусія 1925-1928 років, у якій виступили М.Хвильовий і М.Зеров. Досвід літературної критики 1920-х років, класифікація шкіл.

Тема 10. Еміграційна літературна критика 20-60-х рр. XX ст. Трагічний оптимізм Д.Донцова. Аналіз однойменної статті критика. Тенденції розвитку української літератури у працях Д.Донцова: «Криза нашої літератури», «Естетика декадансу», «Наше літературне гетто», «Криве дзеркало нашої літератури», «Модерна література розкладу». Літературно-критична творчість Є.Маланюка. «Середня» стаття у критиці Євгена Маланюка та Дмитра Донцова. Концепція історії української літератури Ю.Шереха.

Тема 11. Розвиток літературно-критичної думки 70-80-х років XX століття. Історичні передумови розвитку. Естетичні канони літератури. Народність літератури. Академічні видання «Історії української літератури»: підручник «Історія української літератури» (1964), підручник «Історія української літератури» (1988), «Українська література в загальнослов'янському та світовому літературному контексті», їх характеристика. Проблеми періодизації української літератури: літературний стиль або часові міфи. Традиції і новаторство. Критерій історизму в українській літературі 70-80-х років. Розквіт історичних жанрів. Популярність історичних романів П.Загребельного.

Тема 12. Розвиток української літературно-критичної думки 90-х років XX століття – початку XXI століття. Літературна критика про літературу модернізму та постмодерну. Кілька принципів диференціювання літературних явищ: генераційний принцип поділу письменників-постмодерністів, аксіологічні доміанти представників літератури 80-90-х років XX століття, традиційний поділ письменників на «західників» та «грунтівців». Стан сучасної поезії та прози. У сучасному поетичному процесі простежуються три головні естетично-стильові течії: традиційна, модерна, авангардна. Проблеми розвитку українського театру.

Тема 13. Літературна критика кінця XX – початку XXI ст.

Літературознавство наукове і навчальне. Літературно-критичні дослідження літератури постмодернізму на Україні. Розмаїття інтерпретацій художнього тексту (міфологічні, психоаналітичні, компаративістські, феміністські, «дискусійні» та інші літературознавчі методології). Міфопоетика постмодерної літератури. Гендерні дослідження В.Агєєвої, О.Забужко, Н.Зборовської, С.Павличко тощо. Дискусія М.Павлишина і Г.Грабовича.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с/п	лаб	сам.роб.			л	с/п	лаб	сам.роб.	
						інд.завд. (за наявно сті)						інд.зав д. (за наявно сті)
1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	
Розділ 1. Розвиток української літературної критики від зародження до початку XX століття												
Тема 1. Специфіка літературної критики	7	1	2		4		8	2			6	
Тема 2.	10	2			6		9				9	

Методи і критерії оцінки художніх явищ												
Тема 3. Стан і функціонування української літературної критики 40-50-х років XIX століття	10		4		6		9				9	
Тема 4. Жанрові особливості літературно-художньої критики	8	2			6		9				9	
Тема 5. Літературно-критична діяльність П.Куліша	6		2		4		6		2		4	
Тема 6. Літературно-критична діяльність І.Франка	6		2		4		4				4	
Разом за розділом 1	45	5	10		30		45	2	2		41	
Розділ 2. Літературна критика XX – початку XXI ст.												
Тема 7. Літературна критика кінця XIX – початку XX ст.	8		4		4		8				8	
Тема 8. Розвиток літературно-критичної думки на Україні початку – I половини XX століття	8	2			6		8				8	
Тема 9. Еміграційна літературна критика 20-	8		2		6		10		2		8	

60-х років XIX ст.												
Тема 10. Розвиток літературно-критичної думки 70-80-х років XX століття	5	1			4		3				3	
Тема 11. Розвиток української літературно-критичної думки 90-х років XX століття – початку XXI століття	5	1			4		3				3	
Тема 12. Літературна критика кінця XX – початку XXI століття	6		2		4		8				8	
Тема 13. Стан і перспективи української літературної критики	5	1			4		5	2			3	
Разом за розділом 2	45	5	10		30		45	2	2		41	
Усього годин	90	10	20		60		90	4	4		82	

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Специфіка літературної критики	1/2
2.	Методи і критерії оцінки художніх явищ	2/0
3.	Жанрові особливості літературно-художньої критики	2/0
4.	Розвиток літературно-критичної думки на Україні початку – I половини XX століття	2/0
5.	Розвиток літературно-критичної думки 70-80-х років XX століття	1/0
6.	Розвиток української літературно-критичної думки 90-х років XX століття – початку XXI століття	1/0
7.	Стан і перспективи української літературної критики	1/2
Разом		10/4

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Специфіка літературної критики	2/0
2.	Стан і функціонування української літературної критики 40-50-х років XIX століття	4/0
3.	Літературно-критична діяльність П.Куліша	2/2
4.	Літературно-критична діяльність І.Франка	2/0
5.	Літературна критика кінця XIX – початку XX ст.	4/0
6.	Еміграційна літературна критика 20-60-х років XIX ст.	2/2
7.	Літературна критика кінця XX – початку XXI століття	4/0
Разом		20/4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Специфіка літературної критики	4/6
2.	Методи і критерії оцінки художніх явищ	6/9
3.	Стан і функціонування української літературної критики 40-50-х років XIX століття	6/9
4.	Жанрові особливості літературно-художньої критики	6/9
5.	Літературно-критична діяльність П.Куліша	4/4
6.	Літературно-критична діяльність І.Франка	4/4
7.	Літературна критика кінця XIX – початку XX ст.	4/8
8.	Розвиток літературно-критичної думки на Україні початку – I половини XX століття	6/8
9.	Еміграційна літературна критика 20-60-х років XIX ст.	6/8
10.	Розвиток літературно-критичної думки 70-80-х років XX століття	4/3
11.	Розвиток української літературно-критичної думки 90-х років XX століття – початку XXI століття	3/3
12.	Літературна критика кінця XX – початку XXI століття	3/8
13.	Стан і перспективи української літературної критики	4/3
Разом		60/82

8. Види контролю і система накопичення балів

Вивчення дисципліни «Історії української літературної критики» передбачає такі види контролю: усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування; письмовий контроль у вигляді контрольних робіт, самостійних письмових робіт, виконання індивідуальних та аудиторних завдань, поточного тестування.

№	Види контрольного заходу /кількість контрольних заходів/ кількість балів	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
Розділ 1				
1	Підготовка, презентація й обговорення теоретичних питань та виконання практичних завдань на занятті	4	0-4	16
2	Самостійне проходження тесту / виконання практичного завдання за			

	матеріалом Розділу 1: Теми 1-2 (за умови виконання тесту / практичного завдання не менше ніж на 85%)	1	0-4	4
3	Самостійне проходження тесту / виконання практичного завдання за матеріалом Розділу 1: Теми 3-4 (за умови виконання тесту / практичного завдання не менше ніж на 85%)	1	0-4	4
4	Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу Розділу 1 проводиться в письмовій формі	1	0-6	6
Усього за Розділом 1		7		30
Розділ 2				
5	Підготовка, презентація й обговорення теоретичних питань та виконання практичних завдань на занятті	4	0-4	16
6	Самостійне проходження тесту / виконання практичного завдання за матеріалом Розділу 2: Теми 1-2 (за умови виконання тесту / практичного завдання не менше ніж на 85%)	1	0-4	4
7	Самостійне проходження тесту / виконання практичного завдання за матеріалом Розділу 2: Теми 3-4 (за умови виконання тесту / практичного завдання не менше ніж на 85%)	1	0-4	4
8	Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу Розділу 2 проводиться в письмовій формі	1	0-6	6
Усього за Розділом 2		7		30
9	Підсумковий контроль у вигляді контрольного тестування та виконання практичних завдань	1	0-40	40
Усього		15		100

Система накопичення балів, які може отримати студент, базується на таких критеріях:

1. Розкриття теоретичного матеріалу, аналіз художніх текстів – від 0 до 4 балів:

– **4 бали** ставиться, якщо студент: ґрунтовно і повно викладає матеріал; виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, застосовує знання на практиці, наводить необхідні приклади не тільки за підручником, а й самостійно складені; викладає матеріал послідовно й правильно з точки зору норм сучасної літературної мови; відповідь відзначається багатством словникового запасу, точністю використання морфологічних категорій і синтаксичних конструкцій; досягнута стильова єдність і виразність тексту завдання. Загалом допускається один недолік у змісті і один мовленнєвий недолік, одна граматична помилка;

– **3 бали** ставиться, якщо студент, висвітлюючи питання, дає відповідь за всіма вимогами, але допускає деякі помилки, які сам виправляє, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні, а саме: зміст викладеного матеріалу в основному достовірний, але є деякі фактичні неточності; є незначні порушення у послідовності викладу думок; лексична і граматична будова мовлення загалом досить різноманітна; стиль відповіді відзначається достатньою виразністю. У цілому допускається не

більше двох недоліків у змісті і не більше трьох мовленнєвих недоліків; не більше двох граматичних помилок;

– **2 бали** ставиться, якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень теми, але викладає матеріал не досить повно і допускає фактичні неточності і помилки у формуванні відповіді; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів; має незначний словниковий запас, використовує одноманітні синтаксичні конструкції; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовленнєвому оформленні. Загалом допускається: не більше чотирьох недоліків у змісті та п'яти мовленнєвих недоліків; не більше чотирьох граматичних помилок;

– **1 бал** ставиться, якщо студент не знає більшої частини вивченого матеріалу; допускає у формулюванні речень помилки, що спотворюють зміст відповіді; допускає багато фактичних неточностей; порушує послідовність викладу думок; має обмежений словниковий запас; часто трапляються випадки неправильного слововживання; не розуміє суті поставлених додаткових запитань.

– **0 балів** ставиться, якщо студент не знає більшої частини вивченого матеріалу; допускає помилки, що спотворюють суть літературознавчих понять, явищ, зміст відповіді; допускає багато фактичних помилок, неточностей; порушує послідовність викладу думок; має обмежений словниковий запас, не розуміє суті поставлених додаткових запитань.

2. Виконання практичного завдання, самостійної письмової аудиторної роботи – від 0 до 4 балів:

– **4 бали** ставиться, якщо студент виконав завдання без жодної помилки;

– **3 бала** ставиться, якщо студент допустив 1-2 помилки;

– **2 бали** ставиться, якщо студент допустив 3-4 помилки;

– **1 бал** ставиться, якщо студент допустив 5-6 помилок.

3. Доповнення, уточнення теоретичного матеріалу та редагування практичного завдання – від 0 до 1 бала:

– **1 бал** ставиться, якщо доповнення є ґрунтовним, послідовним; відповідь відзначається багатством словникового запасу, точністю використання морфологічних категорій і синтаксичних конструкцій;

– **0,5 бала** ставиться, якщо доповнення є поверховим, не досить повним; наявні незначні порушення у послідовності викладу думки.

Критерії оцінювання контрольних заходів.

1. Самостійне тестування студента за Розділом 1 і Розділом 2 оцінюється по 4 бали. Кожна правильна відповідь 1 тесту оцінюється **0,5 балами**.

2. Контрольна робота за Розділами № 1 і № 2 оцінюється по 6 балів. Кожне правильно виконане завдання оцінюється **1 балом**.

3. Підсумковий контроль передбачає відповідь на 10 тестових запитань, кожне з яких оцінюється в 1 бал, та відповіді на одне теоретичне й одне аналітичне питання, кожне з яких оцінюється 15 балами.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано

B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна

1. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред.М.Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. – 633 с.
2. Баранов В., Бочаров А., Суровцев Ю. Літературно-художественная критика. – М.: Высшая школа, 1982. –284 с
3. Брюховецький В. Специфіка і функції літературно-критичної діяльності. – К.: Наукова думка, 1986. – 171 с.
4. Бурляй Ю. Основи літературно-художньої критики. – К.: Вища школа, 1985. – 246 с.
5. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX століття). – Тернопіль: Підручники і посібники, 1999. – 223 с.
6. Іванишин П. Критика і метакритика як осмислення літературності: монографія. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 288 с.
7. Історія української літературної критики. Дожовтневий період / М.Бернштейн, Н.Калениченко, П.Федченко та ін. – К.: Наукова думка, 1988. – 452 с.
8. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія: У 3-х кн. – Книга перша: Навчальний посібник / За ред. П.Федченка. – К.: Либідь, 1996. – 416 с.
9. Наєнко М. Історія українського літературознавства і критики: навч.посіб. – К.: ВЦ «Академія», 2010. – 520 с.
10. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст.: У 4-х кн. – Книга 3. – К.: Аконіт, 2001. – 799 с.
11. Федченко П. Літературна критика на Україні першої половини XIX ст. – К.: Наукова думка, 1982. – 381с

Додаткова

1. Андрусяк І. Світло і тінь сучасної критики: підніmemo рівень наших дискусій до рівня культурних розмов // Книжковий огляд. – 2003. – № 4. – С.74-79.
2. Будний В. Магеллан українського модерну. "Слово про критику" Івана Франка в контексті літературної доби // Дзвін. – 2006. – № 8. – С.122-129.
3. Грабович Г. До історії української літератури. Дослідження, есеї, полеміка. – К.: Критика, 2003. – 632 с.
4. Донцов Д. Дві літератури нашої доби. – Львів, 1991. – 296 с.
5. Євшан М. Критика; Літературознавство; Естетика. – К.: Основи, 1998. – 658 с.
6. Зборовська Н. Літературний процес і завдання критики // Слово і час. – 2004. – № 4. – С.3-7.

7. Ільницький М. Критики і критерії. Літературно-критична думка в Західній Україні 20–30-х рр. ХХ ст. Львів : ВНТЛ, 1998. 148 с.
8. Квіт С. Трагічний оптимізм Д. Донцова. *Слово і час*. 1993. № 3. С.32–45.
9. Ключек Г. Трактат Івана Франка «Із секретів поетичної творчості» як предтеча української рецептивної естетики. *Слово і час*. 2007. № 4. С.39–45.
10. Літературна дефіляда. Сучасна українська критика про сучасну українську літературу. Бібліотека «ЛітАкценту». Київ : Темпора, 2012. 544 с.
11. Маланюк Є. Книга спостережень: Статті про літературу. Київ : Дніпро, 1997. 430 с.
12. Мантуло Н. Жанрова парадигма сучасної літературної критики (на матеріалі публікацій літературно-художніх та громадсько-політичних журналів. *Держава і регіони*. Серія : Гуманітарні науки. 2007. № 2. С. 67–71.
13. Моторнюк І. Літературна критика в системі журналістики. *Вісник Львівського університету*. Серія: Журналістика. 2002. Вип. 22. С.145–150.
14. Фізер І. До джерел кризи сучасної критики. *Сучасність*. 2000. № 9. С.96–103.
15. Шайтанов И. Профессия – критик. *Вопросы литературы*. 2007. № 4. С.31–41.

Словниково-довідникова література

1. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці : Золоті литаври, 2001. 636 с.
2. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / Ю. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. Т. 1. 608 с; Т 2. 624 с.
3. Літературознавчий словник-довідник / Р. Гром'як, Ю. Ковалів. К. : Академія, 1997. 752 с.

Інформаційні ресурси

1. Шість проблем літературної критики. Конспект майстер-класів. URL: <https://cutt.ly/SW0FE3k>
2. Українська літературна газета. URL: <https://litgazeta.com.ua>
3. Часопис «Критика». URL: <https://krytyka.com/ua/journals>
4. Сайт «BaraBooka». URL: <https://www.barabooka.com.ua>
5. Сайт «ЛітАкцент». URL: <https://litcentr.in.ua/board/26-1-0-163>
6. Сайт «Читомо». URL: <https://chytomo.com>
7. Сайт «Друг читача». URL: <https://vsiknygy.net.ua>
8. Сайт «Телекритика». URL: <https://telekritika.ua>
9. Сайт «Медіакритика». URL: <https://www.mediakrytyka.info>